

Motion

1984/85:2531

Birgitta Rydle m. fl.

Kurser i tyska och franska i grundskolan

All den oro som språklärare med undervisning på grundskolans högstadium kände inför propåerna att man skulle ta bort möjligheten att anordna undervisning i såväl allmän som särskild kurs för främmande språk och matematik har visat sig vara befogad.

Redan efter två år med slopade allmänna kurser i moderna språk kan vi klart konstatera att det var eleverna som blev de stora förlorarna. Framför allt är det kanske de elever som inte riktigt kan klara av den "stora" kursen i tyska eller franska som har blivit lidande. De får i dag inte en möjlighet till språkval. På mindre skolor med endast några paralleller kan man som regel inte heller inrätta de tvååriga eller ettåriga kurserna (som ofta brukar kallas turisttyska eller turistfranska). En del större skolenheter har dock lyckats införa detta, vilket upplevs som orättvist av många elever på de små skolenheterna. I dag väljer alltså elever tyska eller franska trots att de *vet* att de egentligen inte orkar med den kursen. Det blir ett negativt val, det minst onda. De *vill inte* välja Bild eller Teknik. De *vill* läsa språk, men inte så fort och inte så mycket – framför allt inte så mycket grammatik. Dessa elever kan inte få den möjligheten i dag.

Den här sammanslagningen eller "integreringen", som man föredrog att kalla den, har redan satt sina spår. Nu är det ännu svårare för de språkbegåvade eleverna att verkligen få den fördjupning och stimulans som även dessa bör ha rätt att få.

Systemet kommer att redan på ganska kort tid medföra vissa negativa konsekvenser och öka utbildningsklyftorna. Föräldrar med god ekonomi och intresse för sina barns språkliga studier kommer att i allt högre utsträckning sända sina barn utomlands för språkstudier. Det är ett stort slöseri att inte ta till vara alla de språkbegåvningar vi har, eftersom svenskan är ett sådant litet språkområde. Den högre utbildningen kommer att ytterligare utarmas.

Vi får fler och fler invandrare, som vi ger möjlighet till tvåspråkighet genom hemspråksundervisning, samtidigt som vi försvagar möjligheterna för i Sverige födda svenska elever att få fördjupade kunskaper i något annat språk än svenska.

Antagandet att vi skall kunna klara oss enbart med engelska språket, som dessutom starkt skulle komma att ändra karaktär om man tar bort indelningen i särskild och allmän kurs, är önsketänkande och har intet med dagens realiteter att göra. Det tar dessutom mycket lång tid att bygga upp det man alltför snabbt raserat.

En skola för alla måste även ta hänsyn till de teoretiskt begåvade eleverna

och kunna ge dem deras behov av stimulans. En god grund för fortsatt utbildning läggs tidigt i åren.

Goda kunskaper i språk behöver alla elever för att kunna hävda sig på en alltmer internationell arbetsmarknad. Slopandet av allmän kurs i moderna språk har särskilt drabbat s. k. svagpresterande elever. Skolans uppgift att tillgodose alla elevers rätt till kunskaper åsidosätts därmed. Undervisningens totala nivå sjunker genom att möjligheterna till anpassning till olika begåvningsstyper ointetgörs.

Med stöd av det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att allmän och särskild kurs i tyska och franska skall återinföras på grundskolans högstadium.

Stockholm den 25 januari 1985

BIRGITTA RYDLE (m)

ELISABETH FLEETWOOD (m) HANS NYHAGE (m)